

g. expedit ut quod non quod concilium est supra papam. g. papa non potest in mutare decreta illius concilij quod per imperium sui imperium quod multum nec inferiori imperio, nec est vis semina pariter et multum aliorum doctorum, et confertur conseque quod eadem ratione potest defendi quod episcopus potest dispensare in legibus papae, imo in legibus conciliorum, si. n. cum papa sit inferior in hiis quae papae dispensare in legibus concilij; g. non obstat illud quod episcopus sit inferior ut non potest dispensare vel derogare. / Et confertur iterum salutariter recepta illa opinio de superioritate concilij ut omnes sequuntur patet affirmata. sed illa opinio est probabilis. g. ex hoc. / Et confertur iterum quod dicitur quod si quis papae potest potest dici in hac causa quod hebrei illi respiciunt moysi exo. 2. quis te constituit iudicem super nos? et si magister pontifex deberet meminisse illius domini respiciendo luc. 12. quis me constituit iudicem super nos? //

v. Intra illud quod dispensatio et derogatio legis proprie et loco oportuno quod pastore gregem, sic. n. adus jurisdictionis gradus pastorem, sed sumus pontifex et omnium salus pastor iuxta illud ier. 23. pascite oves meas. g. Et in concilio ad cedonem. ad la. matu. et pontifici leoni apto. 1. vniuersali, et math. 18. quodcumque solveris super terram etc. g. sed notandum quod p. quod ut dicitur Henricus. d. 47. 2. dicitur quod inter derogare et dispensare, et idem sicut in verbo. papa. /

2. 2. quod notatur quod dicitur distinguitur spate. s. vno. q. 4. ar. 3. Et magis loquitur duplex. n. est genus canonum et decretorum sicut sunt conciliorum sicut sunt statuta propria, vniuersali canonum quae uenerunt de iure diuino, sicut plenaria ad articulos fidei et ad subam sacrorum, aut quae necesse sunt fieri aut manifesta conexio ad legem diuinam, sicut naturam plenaria ab bonis moribus, sed ut a modo et more theologis procedant. sicut

v. 1. episcopus. in hoc genere decretorum papa non potest dispensare et multo mirabilius. gendo, hoc quod quodam theologo et sine controversia, quod quod dispensationem canonice exponit a. s. vno. in inferioribus locis ut in c. 4. ar. 3. Et in p. d. 47. Et. 3. d. 37. Et. 12. q. 97. ar. 4. ad 3. et 22. q. 100. ar. 8. Et si breuiter quod quod si iure est immutabile ut si est in decretis. d. s. c. naturae suae quod manet et 89. 29. contra eos quod ueneratio ausu sustentauerunt, multum naturae suae dignum, tauerunt fas, dispensationem fidei sempiternam, sed per diuinitatem est positum fieri eandem vim suae naturae, quod si naturae non fuerit vim quod uenera est latron ab auctoritate diuina. alia non est obligatorum cum obligatio non possit esse nisi a superiore, g. sicut, quod in iure diuino non cadit humana dispensatio, /

2. sed quod maiori declaratione huius quod largitur contra illam p. papa potest dispensare in ministerio rati non consummato, et indubitabiliter ministerij sicut iure diuino, g. potest dispensare in his quae sunt de iure diuino. ante quod maiori quod notum solummodo diuinitatem ministerium ut si in c. ex publicis de conuersio eos fugatorum, sed notum solummodo quod de iure positum ut si in c. vno de uolo. l. p. 1. minor autem probat ex illo math. 19. quos dicitur coniugium non sepe, et. 1. cor. 7. his autem quod ministerium. Iuncti sunt non ego sed dominus uxor et uis non descedet.

- 2°. papa dispensat in contractibus phibitis jure divi. q. 8. an p[er] q[ui] acci-
 pe relictu[m] fuerit ex phibitu[m] jure divi. ut p[er] C. 3. Uxor f[ra]t[er] sui nullu[m]
 accipiat, et eodem m[od]o accipere amittit vel matertera ibidem exp[re]sse. 2.
- 3°. papa dispensat in voto saltim simpliciter usq[ue] in v[er]bu[m] de voto et
 voti redemptione: resp[er]tu[m] volum[in]is. q[ui]de[m] jure divi. si q[ui]d voluisti no[n] mo-
 re reddere. disp[en]sati. n[on] deo infideliter estucta p[er]missio eccl[esi]e. s. de
 idem 3. q[ui]d cu[m]q[ue] uoueris reddere, et idem dicitur. 27.
- 4°. papa dispensat de bigamo et homicida et tales sunt irregulariter
 succedunt usq[ue] .1. ad 2^oimo. 3. op[er]e e[st] m[od]o de vniuersis v[er]bis v[er]ba, no[n] p[er] cau-
 sose 2. q[ui]d glo. et o[mn]es doctores intelligunt de p[ro]hibitis, q[ui]d p[er] q[ui] statim
 subdit summe diaconus iudicis, nulla alia motio facta de p[ro]hibitis
 et conf[ess]i q[ui]de[m] talis irregularitas no[n] tollit p[er] bap[ti]sm[um] siue alia irregulatio
 ut doctores dicit in. 4. d. 27. s. v[er]bo. q. 2. ar. 3. et q. 9. q. 4. et
 q. 13. et 34. d. c. lectori in glo. laicus p[er] papam p[er]uicacem cu[m] archiep[iscop]o p[er]
 normituro in. c. siue dign[us] de homicidiis, et contra ita tenet o[mn]es doctores
 neq[ue] dubitant. - /
- 5°. q[ui]d vicarius dicitur et p[er] ex illo papa orat[ur] mag[is] si ex ip[s]o quocunq[ue] solu-
 ris sup[er] terris h[ab]et in. c. intercorpo[ra]lia de translatio[n]e ep[iscop]i vel electi in p[ro]c[ess]u.
 p[ro]phanu[m] de homicidiis. c. 6. et in. c. v[er]bis p[ri]mari magis c. 6. et in
 motu papa de o[mn]ib[us] ap[osto]lis dicit illud. 1. cor. 6. p[er] legatione[m] fungit[ur] et dicit
 ex[ist]e q[ui]d os odii me odii, et siue missi me p[er] ita ego m[is]so v[er]o, sed
 vicarius et delegatus p[er] q[ui]d p[er] p[ri]ncipale nisi sui phibitu[m] spate[m] ut fr[ater]
 ex[ist] de officio delegati et de officio vicarij p[ro]lat[ur], sed no[n] in me m[is]so ubi
 sui phibita h[ab]et dispensatio p[er] p[er] q[ui]d. / Et conf[ess]i q[ui]de[m] ap[osto]li dispensauerunt
 in lege divi. ut bap[ti]zando in nomine patris et filii et sp[irit]u s[an]cti. q[ui] n. bap[ti]zabat
 in nomine. Et petrus p[re]cepit ap[osto]los interfecit Ananiam et Saphira q[ui]
 Sed in opp[os]it[um] sunt multi d[omi]ni canoniste in dicto. c. de publico e[st] cu[m]
 illis d[omi]ni cayeta. in p[ri]mo op[er]e sup[er] hoc. Et Necheia florenting scribit
 seruidisse bucas martini. s. et Eugenij. 4. dispensatione[m] sup[er] hoc
 Et mag[is] e[st] ep[iscop]o d[omi]ni factu[m] a C[lem]ente. 7. sed breuiter possunt v[er]ba q[ui]d op[er]e.
 more tenere, si n[on] tenuerint opinione[m] canonistar[um], op[er]e dicit
 consequenter q[ui]d insolentia[m] magis no[n] q[ui]de[m] jure divi no[n], hoc intelligo
 ante co[m]municatio[n]e[m] Unde et illa verba saluatoris ex dicto. c. ex
 publico exponit ibi q[ui]d intelligunt de magis. co[m]municatio q[ui]s q[ui]d p[er] se
 q[ui]de[m] insolu[m] ad q[ui]d, si vero tenent opinio[n]e[m] theologor[um] q[ui]d p[er] se q[ui]d
 dicit p[er] se d[omi]ni p[er] se d[omi]ni, et ad r[ati]o[n]e de progressu religio[n]is mag[is] d[omi]ni mag[is]
 q[ui]de[m] jure divi, q[ui]d professio d[omi]ni mag[is] no[n] co[m]municatio, q[ui]d
 iugitudo constat excusa se auctore eccl[esi]e. v[er]bu[m] aut[em] solemne q[ui]d face
 positio q[ui]de[m] ad modum p[ro]p[ri]a q[ui]de[m] eccl[esi]e, q[ui]de[m] si quo in ista ordine.

sed no qtu ad suam sua / Ad 2m argm alij doctoru ut
Archieps florentinu 3. p. utu. 1. c. 14. Et de palude. in. 40. d. 4. v. lence
q m oibz gradibz qd hnt iure diu in leuitio papano p' dispense, et hoc re-
putat suaver in verbo papa. 5. vide qm /

✓ Sed oppm est vultu probabiliu ut reputat casus. 22. q. 1. de legitimatibz
fuit Romensis deoq in ca regis anglie, et de hoc hanc opinio tenet ad
argm q pcepta de dispensis qd sunt de iure naturali, oia observantur neq plussim
vni obligatoria pcepta iudicialia q ceremonialia de ois doctoribz dicuntur
et tenentur qd ita dicit qd hoc dicitur p' arg ad heb. 7. translato sacerdotio nre.
q vltis translato fiat, et hoc idem fuit in c. translato de constitutibz
et s. vho. hoc dicit. 1. p. q. 103. ar. 3. probat. n. 16. p' arg q sacerdotiu
dnt graduu a sacerdotio veteris legis rep'at lex velu spirant, s. emad. h.
3. p' hoc dnt vocat testamentu nouu q. duo q arguunt qd p' hnti non suu
in leuitio de iure nre imo casus. probat q nullu tenet in linea recta /

✓ ad 3m argm n. qd p' p' argm dicitur tenem q papano p' dispense
proprie m' d' qd dispensatio q relaxatio iuris usq ad dnti qd. c. dnti
galu? vni certu qd no e de iure positivo q dispensatio vni no e relaxa-
tio iuris, alio q sine dubio v' iuris. Unde dicitur q papano p' dispense
in vdo nisi vltis uel fuit illicitum aut inutile aut maioru vni m'
p' dnti, hoc aut no e relaxatio iuris diuini, sed interpretatio eiusdem
qd no e proprie dispensatio, imo in casibz raris, tale vltu no e
obligatoriu iure diuino, mo si constat q liber qd suo arbitrio no implere vltu
sem' v' fuisse. s. vho. 22. q. 88. ar. 10. ad 3m ubi de p' de legitimatibz qd
adit dispensatio in vdo uel qd e simple malu' uel qd inutile uel maioru
boni impeditiu, et hoc dnti proprie e dispense, v' vltu hanc opinio
no sit vera. /

✓ Sed iurisdictione epe' cois opinio qd p' ei tollendo obligatio' sup' q' iurita-
tio q de iure positivo, et dicitur qd vltu q duplex est sup' diu' q dnti
n. glab' n' independens qd s. no sup' omi' dnti humanu' usq' debet qd
oia obligat' neq' coobligatio uel e' obligatio p' dnti ex arbitrio: neq'
arbitrio, aliud q sup' diu' dependens qd s. no obligat' nisi mediante actu
humano v. q. nullu sup' diu' obligat' ad nre f' religiois. Sed qd vltu
p' mittat vni obligat' ad implendum illud, et hac distinctio. Nam ad argm
q iurisdictione independens no p' papa dispense, sed vni iurisdictione
dependens qd hnt p' dnti tollendi illud qd p' hnti dnti qd vltu p' dnti
modu' p' dnti, sed qd vltu impugnat' melius v' p' dnti vltu. s. vho.
22. q. 88. ar. 10. ad 2m ubi sic arguit in hnti qd sunt legis nre et impugnat'
vltu no v' papa dispense, v' p' p'ce in p'ceptis p' dnti, sed m'
plere vltu q de iure nre et ei p' dnti legis diuine usq'. probatum qd
q in vdo dispense no p' / vltu qd si vltu de lege nre vltu

iuris Tenet' hō impleat vōlum ita ei ex eisdem Tenet' dicitur superius
 legi et mādato, et en' qd dispensat' in aliqua lege humana nō fit ut legi
 humane nō obediat' qd qdōtū legem nāq' et mādātū dīvīnū sed fit
 qd hoc dicitur lex nō fit lex in hoc casu, ita est i' auctoritate superior' dispē-
 sationis, fit ut hoc qd cōtinebat' dicit' vōlo, nō cōtineat' in qd dicit',
 determinat' in hoc casu, hoc n. nō evōquū ad nām vōli, et ideo p' eam
 sic dispensans nō dispēsat' nisi leges p'cipuā' vel dīvīnī, sed deter-
 minat' id qd cādebat' sub obligatiōe deliberationis humani, unde
 qd qd s' vōlo. fit idē iudicium et de vōlo et de lege humana, ita vō-
 lūntas obligatio qd si p'culat' lege iste obligat', et ita dispēsa-
 tio in vōlo qd dispensatio in aliquo humano, itaq' d' qd duplex
 sit obligatio vna humana alia vero dīvīna, humana autē est dī-
 xit vna ex lege alia ex vōlo, / atē p' dicit' qd vōlum nō sit nisi
 dicit' pmissio et idē m' dicit' de hac pmissio' idealis qd si p-
 missio aliquid Tenet' suae pmissio' de lege nati ut s. d'ho. dicit' et q.
 38. ar. 3. ad 3. in pmissio' aut' sum' p' dicit' ille aut' m' t' est vni-
 tate et deliberare p'mittente' a vobis q' pmissio', hoc aut' nō g'rat' no-
 gare vel dispensare in lege dīvīna et p' cōp' neg' si superior' in hoc d' p-
 pensaret nō e' dispensatio in lege dīvīna? Et si dicit' ipse dispēsat' nō
 nō e' dispensatio in lege dīvīna, si dicit' ipse remittit' vōlum
 nō g'rat' dubio dispensatio in lege de i' p' actio' vōli, itaq' dispensa-
 tiō qd papa h'et vīc' d'ci p' ex rōna' cā remittit' debet' d' d'eo, neg'
 ex hoc dispensat' in lege dīvīna? Dicit' qd ipse p' dispensare in vōlo nō
 cōtineat' tñ q' dato dispensat' dispensa nō g'rat' dubio qd ipse nō p-
 dispensare in lege dīvīna? /
 2 ad 4. factū q' d' q' in vōlo sacra sūt aliqua decreta, et mādātā
 p' dicit' dīvīnī m' auctoritate iuris dīvīnī lata q' v' p' magna ab ipse
 dicit' dīvīnū doctores de extrema vīc'io et cōfessio' q' sum'
 dicit' dīvīnī, et en' p' m' g'rat' a iacobo apto / Item rōne dispēsa-
 tio in legib' solū p' dicit' ad legē latē' r'ue ad illū cui spāt' qd
 cōmissū v' dicit' s. d'ho. 12. q. 97. ar. 4. ad 3. manet q' g'
 tanq' cōtra r'f' m' q' p' q' p'cept' cōcilij s. q' d' m' p' dicit' dīvīnū
 papa nō p' dispensare / Et cōf' vōlum hoc exc. cōtra r'is. q. 1.
 ubi dicit' m' papa dicit' cōtra statuta p' dicit' p' dicit' cōcedere aliquid
 vel m' dicit' in his q' sūt de iure dīvīno et. / In cū ad cōcilij vel ad
 papa p' dicit' declarare vel in cōf' dicit' talibus ad s'ue p' dicit' dī-
 bitari an si cōcilium aliquid de dicit' nō e' de f'ate vel de iure dī-
 vīno an p' dicit' possit atē declarare, sed qd in hoc nulla cōtentio g'rat'

Aliud dicitur in

✓ De profo. si concilium debeat aliquando deficiere ante iudicium pa-
 trum hoc nil placet delectare aut immutare seipsum in his q. p. l. r. m.
 ad fidem vel ad morem vniuersaliū dicitur q. d. in illius concilio errare nō p-
 sūt promissum dicitur Luc. 22. Ego rogavi unū deficiat fides tua,
 et matth. 18. ubi unq. fuerim ad uel tres congregati q. et nō minus q. s.
 s. in concilio gnati q. in concilio apto, ubi q. d. b. existebat sup. illa dicitur
 15. Visum q. s. et nobis q. / et rōne q. d. si in illius concilio errare
 posset, et papa posset, et si verūq. errare posset sēdum eū polūq. cō-
 alio. Si uis p. q. d. de determinata fuit in cō. apto q. legalia trans-
 extenta nō poluit petus atē defimie, ita in quo unq. cō. tō gnati
 q. d. si errare posset nō eū recta fundata sup. firmā petū cū semp. ma-
 neret dubia, sed baillaret, neq. euargm. eū certū, cui dicitur atq. nō
 crederet nisi p. p. auctō. dicitur, et nō posset petus confirmare fides
 suos neq. eū lux mundi math. 5. neq. eū promissio s. (sp. s. q. q. cō-
 mitta. vobis a p. e. spm. verit. ille vob. docabit oia, / .

✓ Alia grā canonū q. et de cetero q. oim sunt ex ius nate dicitur in
 spectant et sui utilia ad cō. uatiō. iurā. nate dicitur in, suppono. n.
 in p. t. a. q. p. t. a. i. in dicitur possent cō. d. e. l. e. q. et obligatiō. et multo
 magis q. p. n. u. p. e. s. e. u. l. a. r. e. q. h. o. c. p. r. i. u. l. i. p. t. e. x. a. p. t. o. ad Rom. 13. nō g. p. h. i.
 nisi a deo, et dicitur illud cap. hoc docet ex b. p. petro, et ex illo q. vob.
 odit me odit, et ex illo obedite p. p. o. s. i. v. r. i. s. neq. de hoc q. d. aliqua cō-
 t. t. i. o. i. n. t. e. r. c. a. t. i. o. n. e. q. d. a. m. r. e. c. o. n. t. i. o. n. e. s. u. s. q. v. i. n. d. i. c. e. r. e. q. p. a. p. a. n. o. v. i.
 facere leges obligatiō. nisi sequamur ex iure diuino uocati, sed
 illi nō audiunt a theologis in hac p. t. e. s. i. q. d. a. m. a. l. i. a. d. i. u. i. n. i. s. e. d. m. a.
 l. e. g. n. a. t. i. a. i. n. h. o. c. n. e. g. o. t. i. o. , s. i. n. p. l. a. c. i. h. o. c. p. r. i. u. m. m. u. l. t. o. m. a. g. i. s. c. o. n. c. i. l. i. u. m.
 De hoc q. d. g. r. i. e. v. e. r. t. i. i. i. n. d. u. b. i. u. m. m. a. x. i. m. u. m. v. t. u. p. a. p. a. p. o. s. s. i. t. m. u. t. a. r. e.
 aut dispensā. d. o. aut abrogando, ut de seipso quadagesimali de
 h. o. i. c. a. n. o. n. i. s. q. d. e. l. e. g. i. s. u. t. m. o. r. e. s. o. l. i. t. o. p. r. o. c. e. d. a. n. t. u. t. o. i. a. i. n. p. l. a. n. s. t. e. r. a.
 s. m. i. t. //

✓ B. p. p. a. p. a. p. i. d. i. s. p. e. n. s. a. r. e. i. n. l. e. g. i. b. u. s. s. t. a. t. u. s. c. o. n. c. i. l. i. g. n. a. t. i. s. p. h. u. s. q.
 q. p. r. o. t. a. t. i. o. n. e. s. p. r. o. d. u. c. t. a. q. d. e. c. o. p. a. t. i. o. n. e. p. a. p. a. s. a. d. c. o. n. c. i. l. i. u. m. s. u. p. r. a. t. e.
 c. o. n. c. i. l. i. g. d. u. p. l. e. x. s. e. m. i. a. A. l. t. e. r. a. s. t. h. o. . i. t. s. e. q. u. i. t. i. u. m. e. t. m. u. l. t. o. s. p. a. l. i. o. s.
 d. o. c. t. o. r. u. m. t. a. m. t. h. e. o. l. o. g. o. r. u. m. q. c. a. n. o. n. i. s. t. a. r. u. m. q. s. p. a. p. a. s. u. p. r. a. c. o. n. c. i. l. i. u. m.
 A. l. t. e. r. a. g. r. a. u. i. s. e. m. i. a. p. a. r. i. s. c. i. e. n. s. i. u. m. e. t. m. u. l. t. o. s. d. o. c. t. o. r. u. m. c. a. n. o. n. i. s. t. a. r. u. m. e. t.
 t. h. e. o. l. o. g. o. r. u. m. u. t. p. a. r. o. u. m. . s. s. q. c. o. n. c. i. l. i. a. n. g. e. s. u. p. r. a. p. a. p. a. , n. u. m. n. o. g. l. o.
 u. t. d. i. s. p. e. n. s. a. n. d. i. q. u. i. l. l. a. q. s. u. i. v. e. n. i. o. n. p. u. l. t. o. r. e. a. q. e. s. t. p. r. o. b. a. b. i. l. i. , u. t. q. i. q.
 l. i. b. e. t. h. e. t. m. a. g. n. o. s. d. e. f. e. n. s. o. r. e. s. u. t. d. e. p. l. o. r. e. n. o. o. p. p. i. i. n. q. d. e. p. r. o. p. t. a. p. o. e. d. e. r. e.

Solu ex altera opinio, sed statuere qd ad decidendum fm verag opinio
ut sit doctrina, veritas aut qd p dicitur e vera non solum fm p^o opi
mone sed et fm^o opinio, et p dicitur qd leges humani sum de humanis
actibz et sunt p^o et p^o personar condicionez variabilez, qd in co expediri
nisi p^one vel aliter in aliquo casu, no coeunt vel in aliquo tpe, et
hoc dicitur s. 2. ho. 22. q. 88. ar. 10. dicitur lex respicit ad id qd in pluri
glor^o regi contigit huius in aliquo casu no e bo^o ideo nec qd e
autho^o ad hoc de terminatu, et idem aug. in p^o de lib^o arbitrio
et heresia qd dicitur dicitur Epig^oam sine equali usuz officium qd
in casibz in qbz tenore legis uerget in detrimetum rei p^o qd dicitur de
verbis legis, q. qd dicitur n^o qd nec e ut sit in recta aliqua autho^o
q^o possit in his dispensare p^o loco et tpe, rati^o multa q^o qd comodop^o
sunt ordinata uerberent in detrimetum rei p^o qd, unde in capite, et
gina. 29. d. regula st^o p^o qd varietate t^o et loco q^o qd
nisi q^o huiusmodi dispensatio sit nec. in capite dicitur qd solum re
si deat in concilio q^o ad id, no qd dubium qd dispensationes sint
nec qd quotidie p^opter varietate casuum et t^o, concilium aut no semp
p^o congregari, nec apto^o legimus nisi b^o congregasse concilium p^o ad
10. ad lectio^o matthei 22. actus. sup contentio legalium, q^o
q^o ut resideat in papa, et s. ho. 12. q. 97. ar. 4. dicit qd in
lege hum^o p^o dispensari p^o dicitur rei p^o qd. Item dicitur concilium
e^o sup. papam, hoc t^o no e^o intelligenda extensiu^o - i. qd in ali
que actu possit concilium in que no possit papa, hoc n^o e^o qd
p^oale sed solum intensiu^o p^ota qd o^ota^o de terminet s^o dicitur
e^o potius concilio et qd papa tenet p^o dicitur p^o dicitur concilio qd dicitur
cu^o q^o concilium possit dispensare in suis decretis q^o ex papa potest
Item dicitur no e^o papa, hoc n^o intelligitur qd papa qd in quo res
de^o o^o p^o dicitur dicitur, si n^o dispensatio in legibz dicitur
eximere^o a papa, iam p^o p^o e^o peculiaris no universalis.
Item qd dicitur qd us supra p^o dicitur qd p^o q^o graten admittit
t^o ad d^o. Item papa qd graten committit dei cu^o p^o dicitur
potest, et h^o 2. q. 6. c. quiescit, et 29. q. 5. c. q^o q^o p^o dicitur
ad id sup dicitur. Et dicitur p^o dicitur concilium possit dispen
sare in suis legibz, saltem concilium possit hanc p^o dicitur committere suo
satis seu n^o dicitur, si q^o si n^o p^o dicitur no possit dispensare in legibz
concilij, et ille legem possit, iam n^o dicitur in dicitur alijs p^o dicitur maior
papa, et si papa no e^o sup^o qd o^o dicitur e^o dicitur dicitur.

concilium possit in ecclia statuere aliqua parte superiore papa, que hinc constituit
 vniuersalem pastorem Item q. fecerunt per legem supra in dicitur
 Joa. vi. pasce oves meas, et math. 18. qd cumq. solueris etc. et in 14. q. 1. c.
 oibz et vlt. probat qd impedi ea q impediuntur merito de pure potestatis vel
 alia gradus consanguinitatis et affinitatis sunt auctoritate conciliorum ut patet ex de con.
 sanguinitate et consanguinitate c. no debet. et 35. q. 3. de affinitate et in multo
 cap. eadem cu. et q. et in quotidie papa dispensat saltem in 2. et 3.
 gradibus, neq. q. debentur q. factu tenent, et q. semina dicitur doctorum ex
 cap. qd dicitur et c. q. circa de consanguinitate et affinitate et 25.
 q. 3. c. qdam dicitur, d. qd scripsi, et ita q. q. 5. 2. no. in opus locum in
 pugnat religio / oia inquit statuta deo prius sunt relicta de pe. sa.
 tioni papa ut possit ea mutare vel dispensare sine oppositio. episc.
 negotior, etc. et ad illud Jo. 21. 25. q. 1. c. contra statuta prius q.
 dicit intelligi tam e. de statu spe. adus diuina, hinc q. ex p. a
 semina dicitur Archiepi. Rome. lib. de synodis. c. 39. et facultate in q.
 t. p. dicitur sine multitudine canonu. Non. pontifici adiacere no. dubitamus,
 no. q. dubia q.

4. pro. sumus pontifex no. solum pot. dispensare in statuta conciliorum
 sed in tota et aliq. abrogare aliam aliam tali legi vel statuto q. ex
 presentia q. et ex p. batis q. aliq. ex p. abrogatio aliam legis
 ad recta gubernatio. reipublice et ecclie, ut patet in c. no. debet de consanguini.
 tate et affinitate et in cap. a. ma. no. de semina ex p. a. tione, cum q. concilium
 grate ex toto. conc. congregari no. possit vel ad hunc. p. q. in ecclia
 a. aliqua. q. hoc possit, et confirmat simul ista. dicitur. vlt. q. 3. dicitur q.
 no. v. q. sumus pont. no. possit qd pot. solacio. re. dicitur, sed sola. consue. dicitur. rona.
 b. possit. tollere statuta conciliorum q. probat minor q. in concilio
 apto. ut patet. 15. statuta. q. in eccliam asserunt a. suffocato
 et ab. in. m. l. a. d. sanguine. vlt. q. in. q. m. q. m. q. d. et nobis. m. h. c.
 vlt. imp. vlt. q. m. q. q. h. r. n. e. a. ut. abs. t. i. n. a. q. p. o. r. ab. in. m. o. l. a. q.
 s. m. u. l. a. c. h. r. o. q. s. a. n. g. u. i. n. e. d. i. s. s. u. f. f. o. c. a. t. o. s. i. h. o. c. f. u. i. t. d. i. s. s. u. a. t. u. m. i. n. e. c. c. l. i. a. t. i. o.
 solum in tpe. apto. a. con. q. et iudicis, sed et a. gentilibz q. multos annos
 vlt. ex. vlt. i. u. a. n. o. i. n. a. p. o. l. l. o. g. e. t. i. c. o. c. q. i. n. o. h. i. e. x. p. e. i. n. c. o. c. i. g. a. n. g. e. r. i.
 qd. f. u. i. t. p. o. s. t. m. i. c. e. n. u. c. o. c. i. l. i. u. s. u. l. t. i. m. o. c. s. i. q. u. i. c. a. n. e. h. e. i. s. t. e. n. s. o. l. a.
 c. o. s. u. e. a. b. r. o. g. a. u. i. i. l. l. u. d. p. r. o. p. t. n. u. i. q. n. l. e. g. i. a. b. r. o. g. a. t. u. m. v. n. d. e. a. p. d.
 g. r. e. c. o. s. a. p. u. d. q. u. o. s. p. r. e. u. e. r. a. t. i. l. l. a. c. o. s. u. e. d. o. s. i. f. o. r. t. a. s. s. e. a. d. h. u. c. t. u. r. a. s. o. b. t. e. g. i.
 q. d. q. o. b. s. t. a. t. q. n. a. l. e. g. i. s. d. i. u. i. n. i. s. p. o. n. t. i. f. i. c. i. u. a. d. u. e. r. t. e. n. s. i. a. m. i. l. l. u. d. p. r. o. p. t.
 no. e. e. n. e. c. e. s. s. a. b. r. o. g. a. r. e. i. l. l. u. d. p. o. s. s. i. t. q. u. i. t. u. n. q. s. i. l. a. t. u. m. a. s. e. n. a. t. u. a. p. t. o. r.

paru sien. i. p. tracta. 3. de determinat qd dicitur in quate et limitare ussu
 pnt papae legibus usq, ita ut no possit dispensare illis neq abrogare
 mo aliqui ex ratione ca adferre obedientia pape et multa in hac sena
 sed ille doctor qd oia sunt in potu auctoritatis pontificalis, et multos alios refe-
 cit suo veneno paru. n. dicit a schismate tenentur de auctoritate pape
 straxit ut leges concilij exemptis sunt a papae uel no si no qd no obstat
 to quo cuq decreto potest dispensare, si vero sint exempta et si no ad ian-
 gerent secreti tale con exempta et papae no potest dispensare pbat co-
 seq. qd leges divinae sunt exempta ab humana jurisdictione. Et si no qd
 sui prohibita dispensatio, et nulla potest in illis dispensare, et si non
 in dispensare in legibus pape qd est inferre, neq opusse alia pbatio.
 Eiusdem sententiae coactum sup papam suam sup epos optare alicui
 ratione, quare epus no potest dispensare in statutis concilij, et papae. Honor.
 mta. intacta. de iudi. basitan. coteru pbat qd nris qd tenent ad
 salute uniusq ecclie no potest contra statuta concilij deuenire, sicut ad his
 archidiaconi in capite dicit .go. d. in quo c. dicit greg. qd pbat se
 super se qd concilia principalia sunt sua sua qd. Ita neq circa decreta
 conciliorum, sed qd ex dictis concilio in oia relecta in arbitrio uniusq sui no
 confirmati in gra sed qd potest errare et peccare, ideo opus inuenire aliquid
 diu ad obstat dum fuit tanto pculo, qd reuera vi debeat. Et vide de
 hoc. vi.

6. qd papa dispensans in legibus et statutis conciliorum et aliorum
 fuit in errore et grauitate peccare. Vtina licet dubitare de hoc qd
 sua vide neq quod tunc a romana curia tan largas imo tan desolatas
 pbatioes profectas ut obisferre no possit, neq solu in eis qd scandalu
 pusilion sed et maior. Unde qd de iura, vide sit.

7. propo no licet papa dispensare in legibus et statutis conciliorum pro suo
 arbitrio, et sine ca ratione et ubi nris coteru iuris diuini probat
 qd leges humanae et maximo aliorum sunt neces ad gubernatioem et admini-
 stratioem ecclie na sine illis neq fuy quidem diuini qd pbat possit qd si
 papa pccatione qd et temerarie dispensatione tollat uel in no te
 sui dispensatio et tollat, et hoc nea qd ut dicitur in magis de iuramentis
 ecclie qd no potest papa hoc facere sine magno peccato. no dubio, anpau
 qd si quis imaginetur eccliam sine legibus humanis intelligit qd fectio magis
 na no solam obfusione sed deordinatione, et videbit no posse uis pbat
 costare neq fidem neq religioem diuina, cum. n. de iure diuino non
 sit determinatum qd ad susceptioem sacrorum et de cofesio et iudicia.

in ex magna parte

Item negat sacrosanctam voluntatem divinam nullam posse dari ad
 ministracionem in ecclesia sublatam legibus humanis, et cum intollerantia
 deformitas si quis vivens suo arbitrio, et intractabiliter se cum
 se confitetur hoc quod non sunt minus necesse leges ad gubernacionem ecclesie quam
 vult, sed respicitur sicut civitas non prece sine humanis legibus inconstans
 quod nec ecclesia, nec sine causa paucis ad Rom. 13. dicitur quod legibus huma-
 nis resistit, dei ordinationi resistit et adnationem sibi accipit, et sicut
 ysidorus dicit facta sunt leges ut earum metu humana coherceret auda-
 cia. Tamquam si inter improbos ignorantia, et Aristotele 1. Ethic. dicitur
 melius gloria ordinari a legibus quam a limitibus iudicii arbitris. /
 2o. placet quod si sunt leges debent fieri pro bono communi, debent lex nulla
 nisi pro bono in communi providere, sed pro utilitate cuiuslibet civitatis
 servare. d. q. c. cum autem lex, ita et appropinquatio quod si lex quaedam de-
 bet fore ratione boni communi, aliam eius deservit non dispensatio. /
 3o. quod talis dispensatio dicitur in infirmitate aliorum quod non est licita, nisi autem
 quod bona conditio legis est, si dicitur non autem eadem quod si sine causa
 rationis aliquid eximeretur a lege, aliquid a lege premeum, quod sit
 per venerandam dispensationem quod illud generaliter probat quod lex vel
 gratia super se super effectum legis. Unde in diversis legibus dicitur
 nate aut civile aut canonice, sed super sine equum sine sine equale
 idemque id quod omni lex sit equa, et cetera quod si a prima
 pro collata gratia illegis labor sine ratione causa imponere legem aliquid
 aliquid aut non faceret iniuriam alij ceteris paribus, quod eadem ratione imo
 multo magis potest legem labor. /
 4o. non licet papa dispensare in preceptis legibus sine causa quod nec
 in legibus civilibus. autem quod non potest eximere se sine causa quod
 multumque premissa aliorum, autem probat quod dicitur propter non sicut
 recte super legibus quod tunc ad penam dicitur ad vim coactionis, tenentur
 quod tunc ad vim delectationis, et in hoc dicitur tenentur vivere in illis quod
 unde ex. de consuetudine. c. cum omnes quod quibus super in alio statu ipse
 debet ut eo, et sapienter dicitur auctoritas potest legem quam ipse dicitur
 ratione, matth. 23. imperat eis a domino dicitur non facimus ista
 huiusmodi opera graviosa imponunt quod noluit dicitur movere, dicitur 5. tho.
 22. q. 90. ar. 5. ad 3. quod quod ad deservit dicitur preceptis non gestatur a lege
 hoc non solum quod verum ratione servat, vel quod est causa infirmitatis legi sed
 de lege, faceret in iniuriam alij sicut ipse princeps sit mediator rei
 cuius fuit iniuria non ferendo partem unam sine iustitia, lex
 cuius una vox, de legibus ubi dicitur quod princeps non tenentur dicitur, implet
 quod tunc ad vim coactionem. //

2° ppō. multo minus p̄p̄p̄t̄ abrogare decreta concilij sine causa
 rana. q̄ ista p̄ q̄ minus ḡdispersare q̄ abrogare, sed nō p̄ d̄sp̄sare sine
 cā rana q̄ multo minus abrogare, nō ex hoc sc̄m̄ surgit arḡm̄ p̄ 20
 7° q̄ nō licet p̄p̄t̄ abrogare, q̄ neḡita p̄ss̄t sine cā rana d̄sp̄s̄
 sare, atq̄ aū ḡndū, adducens mat̄ ista decreta q̄ spectant ad d̄m̄
 uesalem statum eccl̄ie vel ad adm̄nistraciōē bonā religiōis p̄statutū
 in eccl̄ia, nullū .n. cōcedere q̄ p̄p̄t̄ grauit̄ peccat vel si derogat
 oīno iuris q̄ degradat̄ p̄tr̄is ad m̄j̄m̄. / Item de irregulaciōē, s̄de
 bigamia et homicidio, probat̄ aū cōs̄ q̄ si uī oīō p̄otentib̄ ab̄
 d̄sp̄saret iam nullū eēt effectū legis et factū, trans̄ lata eēt lex, q̄d̄ n̄
 succ̄ss̄t p̄scribere bigamos ad sacerdotiū, si oī bigami q̄ uolūt p̄o.
 mouer̄, et similit̄ de homicidio, lex .n. latet ut ista nō fiant, nō
 aū ut fiant cū licentia, et si quī adueneret in ea leges p̄uener̄ maḡ
 cētā istarū d̄sp̄satiōē, nā legū nā h̄c q̄ n̄ regulant̄ q̄dem eēt
 in p̄laciōē ob̄s̄ent, dispensaō aū fuit raro et in casib̄ peculiariōē
 est .n. dispensatiō ut auctor̄ dicit̄ quasi q̄dā m̄er̄ p̄t̄is iuris in ca.
 s̄ib̄ in q̄ō iuris lator nō aduenit, p̄ istas aū dispensatiōes si oīno
 cōtrariō ut lex q̄dem q̄ rari me fuit, dispensaō aū fuit regularis
 et ut implicat̄, nullū .n. q̄ d̄d̄t̄ cōtrariū cū cōs̄anguinea q̄
 nō p̄t̄inat̄ dispensatiōē neq̄ bigam̄ uult̄ p̄moueri q̄ p̄moueat̄ m̄p̄
 ēr̄ homicida aut saltem multicator, et ita de alijs p̄t̄is legis p̄s̄it̄is
 nō dubitō itaq̄ si quis nō cōtrariū cū cōs̄anguinea nō ex rōne legis sed q̄
 nō cupit uel nō placet ei, et si q̄ cōsideret̄ in ea leges q̄si tollat̄ lex
 de impedimēt̄ m̄j̄m̄ uel de irregulaciōē nō plerū tales cōtra
 fuerit q̄ nunc faciunt̄ p̄ dispensatiōē, nū .n. solum ferit̄ legē
 q̄ uolunt̄ aut fortasse p̄p̄t̄ q̄ nō ferit̄. Unde possim̄ ferre d̄sp̄satiōē
 et uerū hoc q̄ Altera sp̄s̄ injurię uideat̄ admittant̄ uerū q̄ d̄
 claudunt̄, nulla alia cā p̄t̄, ad q̄ adeo sum̄. Vera 7° u^o 8° ppō, ut ca.
 ta. in apologia de p̄t̄o p̄p̄t̄ dicit̄ nō solum decreta concilij sed
 neq̄ p̄uinciā q̄ p̄p̄t̄ p̄ss̄t̄ abrogare aut sup̄p̄t̄ d̄sp̄sare
 sine cā rana. ubi ēr̄ apparet̄ q̄ decreta concilij ob̄stant̄ papam in foro
 cōs̄c̄ cū m̄h̄c p̄t̄ eō maḡ credendi q̄ q̄ fuit̄ semp̄ fautor̄ sc̄d̄o,
 s̄q̄ auctor̄ sum̄i pontificij, ^{quam,} et in eo ope supra concilium defendit̄
 ēr̄, et iste q̄ sum̄ cōtra d̄d̄t̄ uerū p̄t̄ apparet̄ siluestre in
 uerbo p̄p̄t̄. d. 15. et in uerbo concilij. d. 2°. Et ēr̄ demer̄le 5. 2. p̄o.
 12. q. . . . et 22. q. . . . Prop̄t̄ cōtra magnates religionē
 et p̄anom̄. m. c. nō debet.

2° ppō aliqua lex ēr̄ p̄s̄it̄a p̄ss̄t̄ eēt in eccl̄ia et fortasse aliq̄
 talis q̄dam et alius tales sum̄ in q̄ō expediet̄ inq̄ uerū d̄s̄

dispersaret probat qd ut dicitur est Jus divi^m aut natura^m aut
vix observari potest sine alijs humanis legibus. qd. alijs leges humanas
sunt, imo necesse ad observandam divinam religionem, suppeterea observari
itaque est valde vtilis et necessarius, et si aliqui videantur dispensari
satis ratione, tamen multo utilius est invariabiliter observari. Leges qd ut a p^{ri}mo
Janua ad dispensationem de ex. de statutu. c. ~~et c. de vtili~~
sors de penijs v^{er}em. qd qd sit de jure divi^m qd ad confessio^m sacra^m
penijs debere de jure p^{ro}fecto qd ad eps, et no^m ep^{iscop}us qd me.
cuis sit qd n^{on} qd dispensat qd semel de^m leg^{is} dispensationi v^{er}em.
quod arbitrio humano judicare angit ratione dispensandi
ambitio^m p^{ro}curator aut gratia aut imperatoribus multiplicibus
dispensatio^m cum magno p^{ro}fito no^m solum juri humani, sed et divini
et multo alijs leges dari possent v^{er}ales. Et c. qd videtur de
se offeri casus in quo videtur de conveniens ut lege divi^m dis.
pensaret^r ut quicq^{ue} relinquat p^{ro} honore et dignitate. ad p^{ro}cur.
co^m regni vel familie, vel q^{ui} p^{ro}curator aut vel q^{ui} n^{on} p^{ro}curator pro aliqua
magna vtilitate et tamen neq^{ue} dispensavit unq^{ue} neq^{ue} p^{ro}curator in cetera
vtilitate dispensandi ut supra dicta qd. neq^{ue} mirum sumo sapientia qd
multo magis no^m dicitur se qd semel dato data licentia dispensandi
q^{ui} bono qd p^{ro}curator p^{ro}ferat ex hujusmodi dispensatio^m, et alia
ratione qd. neq^{ue} solum hoc qd in legibus de jure divi^m nati, sed in
legibus de jure divi^m p^{ro}fecto, n^{on} in v^{er}o de^m dispensatio^m
quicq^{ue} comedere carnes sicutas, neq^{ue} in quocunq^{ue} mandato solui
legis, nec in nova lege ut q^{ui} alijs no^m baptizant no^m conformare
et si p^{ro}ferat est casus apparentes ad dispensandum, et magis appare^m
tiores qd sepe sunt cu^m legibus humanis, et tamen deus n^{on} qd dispensatio^m
vix nec ad dispensationem dedit p^{ro}curator, certe. n. d^{omi}ni^m optime
providisset expedire scilicet suis ut unq^{ue} in talibus legibus dispensa^m
vel reliquisset vtilitate dispensandi in talibus illud neq^{ue} qd p^{ro}ferat
vix, tamen vix sapientes laudant arbitrios qd in sua abstinentia
carnu^m n^{on} dispensant no^m obstante quavis occasio et p^{ro}curator
si. n. de^m ceperim dispensare latius se ex^{er}ceat dispensatio^m qd
observatio, sed divi^m alijs qd si sequer^r casus magis nec in quo
si no^m dispensat sequer^r magis malum. p^{ro} p^{ro}curator qd alijs summe,
q^{ui} in q^{ui} no^m p^{ro}ferat in conveniens ut p^{ro}curator suu^m neq^{ue} ex^{er}
q^{ui} divi^m, mala. n. sequer^r ex dispensatio^m bonu^m legi, et no^m
ex ea p^{ro}ferat. Et c. ei^m magis malum est illud qd p^{ro}curator
occasione ad informandas et violandas leges nec ad observatio^m
religionis. Et c. cu^m divi^m no^m est dispensandum no^m excludit

Unū casumq; forte posset contingere mille annis q. s. regnat aliquid magnū scādalū
viciū dum tunc merito posset dispensari dum nō hoc ipm̄ est lege cautū neq;
relinquet arbitrio humano. Nōnā eligerem alij gratias leges dispensa-
tes ad viciū statum dēt. Et magis nec ad gubernatioē q; ad reforma-
tioē mox nōq; nullū ei casū dispensationi in quo cūq; n. casu p̄ferri.
dum q; dōmōe bono privato q; dispensationes p̄ferri, sed maxime illa
leges inuolabileq; suū dūm neq; p̄ papam neq; p̄ cōcilium sup̄stat

✓ 10^a propo. Si esset experientia intelligeret qd p̄ hoc qd dispensat mali,
qualese dicitur reseret in magnū p̄uicium in religioē et hūana
cōcilium posset hoc declarare et de terminare et ei statuere ut in tali
lege nōq; dispenseret. hoc p̄bat qd declarare certū q; p̄ dicit ad cō-
cilium, qd cū posset statuere p̄bat qd dicit q; hoc expedire q. cōni-
lium posset facere tale statutum. Item papa posset facere tale sta-
tutū q. ex cōcilium nō dubia q.

✓ 11^a propo. Nō q; in tali de terminatio cōcilium errare nō posset, p̄o-
bat qd cōcilium de his q; p̄bat ad cōcilium statum scōtū usq; p̄p̄m, sed
in tali casu dicit q; sepe cōcilium errare nō p̄t q. nō posset errare in
hujusmodi de terminatioe. //

✓ 12^a propo. facta tali de terminatioe. nōq; licet papam dispensare
in tali lege, si peccaret mortē dispensando in tali lege, ex qua cūq; p̄bat
qd si cōcilium de terminatioe qd dispensatio est in talia q. 10^a propo.
q; ita sup̄ p̄missa dispensatio q. q; illa. Item si papa dispen-
sat sine rōne q; peccat ut dicit q; in 7^a propo. sed nulla p̄t eē cā
dispensati rōne cōtra mā datū gratū dicit q. male faceret dispensa-
re grauius q; et melius obsequare sem̄ cōcilij quod errare nō p̄t
obsequare et captare casū p̄uiciale. Item si cōcilium de terminatioe q
tali dispensatio q; p̄uiciale tali cōcilij hoc magis eēt qd talis dispensa-
tio reseret nō solum legis humanas sed et iurij diuini, q; ut
datū q; p̄t diuini p̄uiciale cōmo de nō p̄t abiq; legib; humanis, et si cō-
cilium deberet facere tale statutum nunq; eēt in tali casu quō ex
tali dispensatio p̄uiciale cōtra iudiciū n. n. deberet p̄ferri iudiciū
p̄bat dēt sed p̄uiciale ut si ex dispensatioe p̄uiciale reseret mala ad mi-
nistatio in dēt, et ex iōsequer viciosa administratioe dēt
corrupta, et nullū bonū extat dispensatioe nō sup̄, merito cōcilium de-
terminaret ut nōq; fieret dispensatio in tali lege, nō dubio de hoc
neq; alijs negaret. p̄t argū si papa nō p̄t dispensare in iudiciū ut dicit
in 7ª propo. q. si aliqua lex hūmōe q; nec ad obsequatioē iurij diuini

nō potest nulla papa dispensare. Tota defuit ergo q̄ h' dispensa-
tio temeraria et temeraria potest de temeraria dispensata tñ dispē-
satio ista peculiaris ex rationabili cā putā cū istopriore uel p̄uere
optemz in dōz et optimoz mox et euadit tenabili, et repera-
plur p̄cedent q̄ quidamq̄ alij, dispēsant, q̄ q̄ fiat Ep̄us
q̄ cōcilium nō p̄t de re iudicare q̄ vniuersate mōcasu dispē-
satio in tali lege sit p̄missa et temeraria, et passim facta
cōtra p̄missa, nō ista uel illa, ex cōm nō est cōcilium p̄missa
sūmū pontificē q̄ in alicui casu emergenti possit dispensare, 112
q̄ leges nō respiciunt particularem siue casum p̄uicalem sed ad
hoc q̄ lex vniuersate fiat salte q̄ quasi omne implurimum
sit expedire exemplum clara sit si dezent' aq̄
expediret ut uir relinqueret uxore et alia duceret uel q̄ dicit'
ut uel q̄ in tollerabilibz uel q̄ magz moribz infirz, forasq̄ maritū
quā ut plurimū expediret, ides lata q̄ lex vniuersate ne
aliquis dimitteret uxore et si fiat heretica et non duceret maritū
subuenire uel in quocunq̄ alio casu, si p̄m de plura te
uxore et propae totū regni, mox p̄cederet. Item nullū
in ducens uide ut seq̄ alij ex cōmōnē fornicariōse
cōsideret, nō n̄ q̄ q̄ magz p̄missa q̄ q̄ cōtrabom p̄p̄
q̄ nascit' sub maritō p̄t et cōm male et uacat' hoc casu, cōtra
et in casu uir mulierē et cōtra et iam de re p̄missa, et tñ
vniuersate et dñe q̄ p̄missa talē fornicatiō, q̄ quicq̄ circumstātijs
q̄ in plurijs seq̄ mala p̄missa p̄p̄. Item p̄fecto
legislatorē humani possent fieri rōne et p̄ ad illud q̄ p̄re
semz accidit, et si aliquid deficiat, et fieri leges vniuersales in
quibus casu et uel et si nō cōtra tota cōtra lata a deo lex de p̄
dispensatiōe mōcasu. Tota potest cōtra illā legē et hā vni-
uersalis cōtra et cōtra dñe cōtra et in dispēsabilibz, in quocunq̄
casu, q̄ si nō lata a deo tan uir q̄ et cōtra tan talē si cōtra
cōtra cōtra seu p̄p̄, nō n̄ p̄missa hoc q̄ possit cōtra
si lex rationabilij, a quo sit lata, neq̄ dñe faceret leges ita in
dispēsabilibz in ita expediret de p̄missa. nō cōtra p̄missa et
cōtra rebz et legibz humanis prohibere vniuersate. Item tñ
rō legij nō mouent' in oibz. v. g. p̄missa ne nō dñe p̄missa
aliquis armatis, certe rō legij q̄ illa t̄p̄, solent insidie fieri
et q̄ maior licētia peccādi, si q̄ tñ p̄missa q̄ nō malifitū
cū gressu hoc, sed ex alia aliqua occasiōe p̄missa cōtra

et reus legis expeccaret cotra se, et merito puniret. Et si eum lata ex-
 coicatio incurrit infemam excommunicationem quod propter peccata sua mer-
 accidentia rationabiliter facta prohibitis omnibus, sic q. Galat. 20.
 Per alios sumit rationem assam ad spatium, tunc hoc est ratio. Incoicatio
 ut in implacitum cotra se, postea coicatum ordinare ut cum nullo deesse
 hoc si profecto verum est sine ulla alia ratione hoc fuerit, sed propter hoc
 non dicitur quod non solum opus spectare in condendis legibus quod boni sequitur ex casibus
 alicuius non ex officio legis, vel aliquid mali in casibus singulis in bonis
 gessit illis, sed debet considerari quod sequitur si tolleretur talis lex. Exemp-
 si non consideremus quod mali sequitur ex talis formae vel illa non quod mali
 sed quod si consideremus quod mali sequitur si tolleretur talis prohibito sumi. non
 intelligimus quod nec fuit illa prohibito, si non liceret formae non solum
 sequitur pro sua educatione propter sed et quod propter procreatio liberorum et propter
 humanam si non hoc liceret multi non ducerent uxores sed malum uti liberi.
 Et cum huiusmodi vagis coicatis non multiplicarentur liberi sed ratio et
 sequitur inopia filiorum in aetate. Et non est familia sine bonis neque auctoritate
 res publica et multa alia in convenientia. Idem patet de incestu.
 Et de hismodi non non opus respicere quod mali sequitur si petat uxorem suam
 relinqueret, sed opus videre quod sequatur si liceret passim uxorem relinque-
 re non inter confuses semper incidant iurgii et animas eorum invicem satietate
 ratio enim minima forma, et cum relicta ab uno non recipet ab alio est
 magnum periculum in continentibus, et est magna jactura filiorum si relinquerent
 aut sine matre aut apud non matrem, aut sine patre apud matrem, et multa
 alia mala. Unde iustitia est illa lex. Item in legibus de religione
 cuius non opus considerare quod boni aut mali sequitur, si ista iustitia fiat
 episcopi vel si quis emat hoc beneficium quod non dicitur malum, sed de iustitia
 quod sequitur si hoc passim liceret fieri quia per dispensationem si sine alia via
 sequitur non confusio de permissis per dicitur ratio et bonorum more vel
 costant, et hoc si alia ratione impeditur non per magis ista, si non tollatur
 ulla dispensatio, sic accipienda est. Est considerandum quod ratio legis
 per se est de determinata quod in eo et in virtute universali, sed ratio
 legis de dispensationi non per se de determinata quod per singularia
 consuetudine et circumstantiis, de quibus non dicitur scia neque auctoritate ut per diu-
 quod dicitur in infimitate et ideo dispensandum quod relinquitur arbitrio hu-
 mano quod dicitur in. Unde si boni varietate sepe exponuntur circumstantiis
 quod huius non sunt sufficientes, tunc apparentes vel verisimiles sunt constitutiones
 huius ad dispensationem frequentem in lege. Cuius tamen officium est non necesse
 et sic de fraudat in bonis legis. Item si magna huius impeditur qui

mentum in Voluntatem semper cupimus negata, et ei placere de summo potest.
Sed tunc pro infirmitate modi dispensationis ut in 6° propo. dicitur et sui
in inferni ad resistendum et in amicis ambrosium impotentibus, ideo
si manus licentia dispensandi in legibus et suo arbitrio prout summa,
manifesta ne dispensationes sepius irrationabiliter quae cum ratione cum magno
debetur merito dicitur, hoc si ad remedium fieri non potest, hoc accipere
de. Consideranda est etiam quod in moralibus non oportet multum cogitare
quod potest fieri, sed quod in rebus statu et non inveniatur et plura ex parte
tota tota annorum quae argumentationis potest fieri et forte non accipitur
Iusti. De nullis moribus conveniunt aut retraherentur a iustis
sed quod iustis et ex parte cognitionis et iudicis auferentibus manere non
releventur in iudicando, immo saltem promittuntur et manere
accipere. Ita in 6° potest fieri et imaginari quod summa
potest fieri sapientissimi et si aliquando dispensabunt sine legitima
causa, sed experientia est in contrarium. Vnus in 6° si non placet cum
deam quod nullus quis dispensationis quod dicitur, quod dispensandi
quod relinquitur in arbitrio summi quod solum fieri ex legitima causa maxime
sunt potest. non potest examinare omnes obicuntur gravibus occupacionibus
sunt et sui mandata aliqua alij agere sepe falli et ut sententia
dicitur quod deo et propterea dicitur Aristoteles. 1. ethicorum. Et 5. ethicorum. 12. q. 95.
ad 1. ad 2^m. quod quia quod potest debent lege determinari et prout
relinquitur arbitrio iudicis, cuius precepti multum sunt ratione et potest
et si legis latore fuerit lege negatur de iustis neque tunc potest
tunc utraque amicorum aut infirmitate hominum aut praesentibus aut praesentibus
quod fuit, sed solum fieri in consilio bonorum cum omnia fuerint sed in
sibus et particularibus inveniunt multa quod potest fieri ab equo et bono
aut ree, et ideo multo liberius et ac fieri deus leges quod ad iudicium
cadum etiam quod facilius est invenire paucos sapientes ad de
ferendas leges quod tota iudicium. Item leges fieri ex magna
consideratione in particulari non videntur ista consideranda. Ita
in 6° leges ponuntur satisfactae cum assensu omnium et a nemine
impugnatur neque contradicuntur et fieri sunt optimae sed in dispensatione
conveniunt multa quod inducere potest ad non recte dispensandum
et ideo optimum est rescindere occasionem, et adhuc in analogia quod
cum magna difficultate fieri dispensationem, et oportet adhibere
magnas machinas ad extorquendum non dispensationem et non
potest potius summi nome expectat et angustias potest dispensationem
quod semper potest fieri cum iustis dispensationem, quod si infirmitas, quod

quod est illa nova cautela. N^o q^o ego nulla dispensatio in particulari
 condemno, neq^{ue} meūq^{ue} neq^{ue} iudicio aliam servū fore affectū q^{ui} ut dicitur
 sed idē dicitur q^{ui} in fine anni sunt et dispensationes facte q^{ui} nescio an sint
 tōtū q^{ui} legem observaverūt, q^{ui} ut sup^{ra} dictū q^{ui}, et cōtra propriā rōnē dispem-
 sationis q^{ui} debet fieri ut in p^o de irregularitatib^{us} 29. Video q^{ui} dicit q^{ui} peccantate,
 vult, et mirū q^{ui} q^{ui} de hūmā legitimos cas, q^{ui} p^o dicit dispensatōes de impe-
 dimēto n^orimōij de irregularitate et bigamia, et nō obtinuit, si de dicit
 ros, et statimq^{ue} pensat certe v^o cōducibile ut hanc rōnē obtinere dispensati-
 onis legū optimā et p^o dicitur dispensatio ab te q^{ui} si dno videat dicit
 q^{ui} neum q^{ui} q^{ui} dicit lex hanc aliquā exceptio^{ne} et in cōtra q^{ui} dicit q^{ui} est
 aliqua lex hanc. nō in dispensatōe, hoc ipm statuat lege in quo casu possit
 papa dispensare de terminet in tali et tali, et nō alij, et sic p^o dicit q^{ui}
 dispensatio sine notatio^{ne}, et dicitur q^{ui} legis, sed aptius videtur ut fieri
 ab te de alijs legib^{us}, et p^o dicitur q^{ui} dicitur q^{ui} q^{ui} dicitur q^{ui} dicitur q^{ui}
 dum q^{ui} bono p^o dicitur, et idē cū talis sit p^o dicitur q^{ui} dicitur q^{ui} dicitur q^{ui}
 q^{ui} ex illa sequit^{ur} de crimētum in casu p^o dicitur, hoc fieri dicitur q^{ui} p^o dicitur
 cōfucatio^{ne} boni cōis, neq^{ue} statimq^{ue} recu^{re} ad dispensatōe^{ne} q^{ui}
 dispensando in casu justis apparet via ad dispensatōe^{ne} infestas, circa
 q^{ui} optimē s. dno. 12. q. 97. ar. 4. ad p^o dicitur et q. 100. ar. 8. dicit q^{ui} nūq^{ue}
 dispensatio est faciē dicitur de crimēto boni cōis, et 22. q. 88. ar. 19. si.
 ut q^{ui} dicit dispensatio debet fieri ad honorē dei vel ad utilit^{atē} p^o dicitur, et 12.
 q. 97. ar. 4. dicit q^{ui} qui dispensat nō tenet intentio^{ne} ad bonū cōe infi-
 deli q^{ui} est, ex quo p^o dicitur q^{ui} in dispensatōe^{ne} nō dat legitima cā q^{ui} solum res,
 p^o dicitur p^o dicitur dicitur ei sp^o dicitur p^o dicitur p^o dicitur, sed debent p^o dicitur p^o dicitur
 an talis dispensa^o versat in bonū cōe vel cōtra. Unde cū aliq^{ui} leges sint
 ita gravē ita nec ad bonā gubernatio^{ne} et statum Eccl^{ie}, de ista cō-
 de q^{ui} exemplum clarū, sicut ista lex. s. q^{ui} felix leucop nō succedat p^o dicitur
 rētib^{us} mōnētib^{us} iudicaret^{ur} eē nec. in Eccl^{ia} dicitur q^{ui} dicitur alijs talib^{us}
 hūc ita dicitur et dicitur q^{ui} dicitur et dicitur ut dno expediret p^o dicitur et nullū
 alijs sicut ita edoneq^{ue} p^o dicitur hoc fieri nō solum sine oī scandalo, sed
 ad grā^{ti} solius populi melius est ut nō dispense^{at} cū tali ut tollat^{ur} sp^o dicitur
 alijs quā dicitur tales dispensatōe^{ne} et dicitur cū ex duob^{us} malis minus
 q^{ui} eligendum arbit^{ri} in decretis Eccl^{ie} Arist. li. 2. op. 1. q^{ui} sed cōtra

2 Sed cōtra hanc g^{em} v^o cū arg^u q^{ui} videtur hoc novū, et nūq^{ue} in illis cō-
 alijs celeberrimis stat^{is} p^o dicitur hoc aliq^{ui} fuisse factū, quom^o nos debem^{us} face^{re}
 mīserit^{ur} supra. p^o dicitur hoc distinguēdo p^o dicitur, et cōcord^{at} ab im^o p^o dicitur
 iurista, t^{em} p^o dicitur cōcilio^{rum} etiam p^o dicitur et similes p^o dicitur cōcilio^{rum}, quos nō
 erat op^{us} huius modi decretis retinere ab immoderata libertate dispensandi,
 mō dicitur cōcordat^{ur} iura et hūc p^o dicitur Pontificis nō dicitur de cō-

concordia, nec ita facile nec ita facile dispensare. Sed tanquam aduadui,
na obsequantur, nec solum amore, sed nec fortasse semel dispensare,
sabant cōtrastata cōcilio, nō gr̄ du dubiū de ista gr̄. nō dare illam. //

13. propo. Tale aut decretum nō debet apponi in multis legibus sed so-
lum in paucis hisq; grauius & valde necessariis - hoc papa p̄ q̄ cum
papa sit pastor vniuersalis nō debet limitare ep̄i aucto. nisi urge-
tente alia ferret infirmitas ei. Item si hoc extenderet ad multas
leges horitū p̄sser̄ vergere in betimētum reipi. Eccl̄ia p̄ q̄ q̄
q̄ dispensationes sui nec. Item est occasio ut sub illo p̄cepto pa-
pacōtinere quasi gl̄bet magnas leges, resumeret licentia alij ad
rebellandū cōtra eum, et tandem hoc nō debet fieri nisi solum in
aliqua lege graui & neci. //

14. Sed ad id quod dicitur ex ista g. facto. n. talia decretum. Vt si ille non
obstat papa dispensat, quod. Natus tenet factū uel nō, ut q̄
nō sine dubio q̄ id p̄ssim q̄ de iure p̄ssim uel dicitur canonice.

14. propo. Tale decretum nō fauit p̄ q̄ papa nō p̄ssit dis-
pensare. sed solum q̄ nō licet, hoc p̄bat usū. q̄ 3. et q̄. 2. 1. 2.
cum p̄as p̄as nō sit a cōcilio sed actus cōciliū nō p̄ssit limitare
aut retractare p̄tatem papalem. q̄ si p̄sser̄ dispensare sine tali
decreto p̄sser̄ uel p̄sser̄. Item q̄ uelut q̄ cōciliū mibi e-
st q̄ papa illud p̄ssit, sed cōciliū p̄ dispensare nō obstat p̄
decreto, q̄ est papa. Sybr̄ glo. in. c. Vbi p̄ssit de Electo. in. 6.
dicit q̄ h̄ nō sit licitum reuocare decretū cōciliij, tñ p̄ si uult
statū sic, si illud decretū factū fuisse ab vno sūmo Pontifici
aliquo seq̄ p̄sser̄ dispensare, q̄ p̄a in p̄a nō h̄t imp̄, sed
nō h̄t maiore aucto. q̄ a cōcilio q̄ a papa ut sup̄ p̄ssit q̄
siluest. verbo papa. §. 15. dicit q̄ p̄ m̄tem. s. h̄o. papa p̄ est
sine cā in iure p̄ssit dispensare se nō reuocare, Itaq; si iuri-
tatis de facto cōm nulla est si in hoc peccaret, hoc q̄ semia cōs-
doctor, et in iure cano. p̄ssit in. c. sig. casti de Electo. Et
Joan. andreas ubi sup̄. et alij s̄sser̄, supra nō aut q̄ nō temp̄
ualeat q̄ illa papa male dispensat q̄ nō ualeat dispensare, si n.
sine ratione cā dispensat in gradib; p̄ssit ad m̄m nō de iure p̄ssit
tuo, dispensatio tenet et m̄m nō nec tñ voto dicitur q̄ dispensa-
tio p̄ssit est in iure p̄ssit ualeat, sed dicit q̄ si nō ualeat q̄ hoc alij
de q̄ nō solum tō iuris p̄ssit ut supra dicitur, et si dicitur, supra
necam q̄ h̄c dispensatio p̄ssit in vtrāq; opinione. s. siue papa
sit sup̄ cōciliū siue cōtra, q̄ si nō obstat tali decreto cōciliij ad huc
papa p̄ssit dispensare, in quo saluaret ista superiora cōciliij sup̄ papa.

Ne qd satis est ad hoc ut papa teneat de maleficiis adraueniendo decreto
coactis, uel sufficit utiqz qd papa non possit tollere talem legem neqz mutare
sic ad illam prohiberet, sed potest dispensare qd manente tali lege spectat
ad eum ut ad qd jurisdictionis in dicta.

2^a is. p. eodem. sicut papa peccat dispensans in tali lege uide
to et peccant potentes dispensatio, et tunc illa probat qd confertur
in, cooperat pecc. aliter, et non solum qd male faciunt digni sui morte, sed
qd consentiunt facientibus ad. Nam. Item ita processio tantorum malorum
qz ex huiusmodi dispensationibus sup ostensu qd qd sequantur. Item qd
faciant iniuria alij si eximat se a lege dei manentibus sub lege que ad
modum si rex exigere tributum ab aliquibus ciuitatibus et eximeret alias
sine ca. non solum rex peccaret, sed et ciuitas illa eo qd non subijt pte
flonari, neqz tñ uolo dicere qd si papa morte peccat dispensando utra
tionabile, qd ei utentes illa dispensatio peccant morte, neqz et qd seq
sui peccant sed noto et recipere uniuersalem opinionem panormitam et
alios in cap. no ex voti. de voto, qd dispensatio a papa in qd unqz iure
et sine ca. qd qd tunc in conscia, qd opinio pte e vera si intelligat qd qd
tunc. i. qd factu p illa tenet et in conscia, non qd cum uniuersitate ueni
in talibus qd tunc sine pecc. si illa uti, ut si dispensei cu sacerdotibus ut
dicitur dicitur uolere factum tenent et ei ueram maximo et tñ peccat
et sacerdos utiqz illa dispensatio. Et tñ qd usqz arguebam pa
pam peccat dispensans secum sine ca. ratione qd in foro conscie tenet suis
legibus, qd non pot. eximeret alium sine tali ca. plus qd se ipm qd peccat
unde qd met panormita. in dicto cap. conficit qd dispensatio ad plura
beneficia non qd tunc in conscia si sui dispensatio sine ca. qd eadem dicit
dicere in hoc. Ita et iohannes and. in c. de multa de p. bendis, et co.
formiter ad. s. tho. q. 9. q. 7. dicit qd hoc non solum est contra ius possi
tium sed contra ius naturale.

2^a Sed contra qd et arguit qd si papa uideat oino ius positum aliquid sine
ca. et alia ratione et uide rectes non peccant qd peccat non peccant qd
ant p qd certe si papa tolleret abstinencia carniu in feria. Ca. nullus
peccaret si uideret carniu illis diebus, neqz s. dicit iura de impedi
mentis in iudicij. Ne cadendo aut qd uera nulla manet eius obli
gationis in abrogatio legis, cas sum. S. g. et nego coseq. qd et in
dispensatione, no qd qd manente iure iurationalitate sui modum ad alios
qd alij sunt sub acti iuris, neqz sum. S. g. et nego male faciunt
et sepe excusant a mori.

2^a Sed restat graue dubium utrum si sumus Pontifex dispensat in tali
statuto non de tali tali decreto prohibente, utrum subditi ad quos spec
tat recipere et parere tali dispensationi teneant parere. V. g. si

Statuat in cōditō q nulla ante statum .20. annor possit herēditiā
fieri de iure nō q̄ de p̄sona, sed in hōmīnū p̄p̄a de p̄p̄a, nō
sōlū cōtra secretū cōcilij, neq̄ alia rōnabīlī cā utriūq̄ p̄p̄a
teneant recipere illa se dare decimas? Pro examina tōc̄ dūbij
nō dūb q̄ dūb p̄p̄ationes pontifici sum̄ in duplī dīā q̄dam
sum̄ oīno gratiosas (gratiosas voco q̄ spectant sōlū ad gr̄ā
seu b̄n̄ficiū de p̄p̄atione cum f̄i ad cōmodū uel incōmodū
alioy ut dispensatō in ḡḡu jejunijs et abstinētijs, de etate ordi
nādoy in impedimēte m̄jorib̄ et ceteris) nō ḡlōc̄ dūbīcā
sōlū ad iūm̄ exp̄ctat de p̄p̄atio. Atq̄ sum̄ de p̄p̄ationes
q̄ spectant ad cōmodū uel incōmodū alioy ut in exemplo p̄p̄a
q̄alq̄ p̄uersit p̄p̄ochū et h̄c̄ b̄n̄ficiū, et decimas sine
residentiā q̄d vnus h̄c̄ dūo b̄n̄ficiā q̄. Et de his venit in
dūb̄m nec ḡlōc̄ de p̄p̄a. Sed de cā nihil oīno difinendo
sed proponendū q̄ in cōm̄p̄lūbilī q̄ d̄ ḡlōc̄, et h̄c̄
multos ap̄torez, ideo ḡlōc̄

16. Propō nō spectat ad subditos de terminare aut exami
nare q̄d possit papa aut nō possit utq̄ teneat parere d̄p̄i nō.
probat q̄ sac̄ collegiū ḡlōc̄ de p̄p̄a de p̄p̄a p̄p̄a p̄p̄a p̄p̄a
de h̄c̄ .17. q̄ .c. q̄. cōm̄ital' .s. d. cōm̄ital' et d̄p̄a. / 12. q̄
hoc iūm̄ de terminare q̄ sit p̄p̄a ḡlōc̄ de p̄p̄a ḡlōc̄ de p̄p̄a
p̄p̄a ḡlōc̄ de p̄p̄a, hoc nō spectat ad subditos saltem inferos
rep. q̄. hoc nō conuenit illis. / 3. q̄ de hoc est maḡ de terminē
tū d̄p̄a, siḡlōc̄ de p̄p̄a de p̄p̄a nō p̄ hoc uel p̄ illud q̄
hoc m̄. multi eximē uent se a m̄ d̄p̄a illis, et eī cā inobediētijs
et schismatū et heresiū, et ideo si p̄p̄a melius in ob̄q̄ illi
parere q̄ f̄i hoc nō d̄p̄a uel cā nō obediētijs
p̄p̄a nisi in casib̄ manifeste rōnabilib̄ et p̄p̄a et honestis
alioy nō teneant m̄ obediētijs. /

17. Propō - nō semp̄ m̄ datum papa aut ob̄q̄: ob̄q̄ de
subditū ad parēndū neq̄ loquor h̄c̄ in casu in quo s̄i maḡ p̄p̄a
et p̄p̄a cōtra p̄p̄a d̄p̄a manifeste, hoc nō f̄i nō d̄p̄a
ob̄q̄, nec eī d̄p̄a q̄ nō eī parēndū op̄. n. de maḡ
obediētijs h̄c̄, sed eī talem casum probat q̄. s̄i maḡ p̄p̄a
f̄i nō h̄c̄ maiore p̄p̄a ad d̄p̄a d̄p̄a ad f̄i d̄p̄a
sed si f̄i d̄p̄a iniqua aut iniusta et intollētia uel alioy
uolēte ḡlōc̄, subditū nō teneat parere q̄. et si d̄p̄a
h̄c̄ modi, aut aut p̄p̄a q̄ ut optime de terminat. / 12. q̄
.c. ac. q̄. Lex nō obligat subditos inferos conf̄i, nisi s̄i iusta.

ad hoc autem quod sit iusta quod vel per conditionem requiritur. Pauperes in
 fronte. 2a sententia. 1. propter bonam rem. Quod forma visum quod in equitate
 proportionis imponat subditis onera, vel contra et iniusta vel ubi deest
 auctoritas vel cum plura imponit subditis leges onerosas non respicientes
 utilitatem eorum, sed magis cum propria utilitate vel gloria, vel etiam propria
 boni vel ex forma iniquitate onera dispersat et si ordinat ad bonum de vel
 et si lex contra iudicium ex quacumque istarum dicitur lex sit iniusta non
 obligat nisi per se. infero consequens nisi forte per se scandalum vitia dicitur
 quod sunt aug. dicitur in libro de libero arbitrio. Lex est non ut quod iusta non fuerit
 quod si sumus pontifex legem aliquam iniustam faceret quod ex aliqua preterea
 dicitur non tenet non tenentur subditi obedientie. quod neque sitis per se ratio est
 iniusta in aliqua talia, quod non est magis gravare subditos per dispersa.
 etiam quod lex, et non solum intelligatur. scilicet. quod leges enim contra iudicium
 dicitur per quod illi quod dicitur per se videtur si est iniusta, et quod
 quod sit contra iudicium videtur per se iniusta. quod dicitur quod non obligat
 et dicitur quod lex civilis non obligat quod neque ecclesiastica, aut per quod plures
 dicitur per se principum acceptum quod non dedit eis potestatem ad gravandum
 subditos, sed ad conservandam, consequens autem probat quod certe ad gravandum
 dicitur per se tenentur potestatem papa in spiritualibus quod Rex in temporalibus
 utitur quod in potestatem quod deo Rom. 13. et dicitur ex illo procer. c. 8.
 et me reges regunt, et legum conditiones iusta dixerunt, ex quo per quod non
 tenentur ad id potestatem dixerunt nisi iusta.

20. Regem. semina iniusta a quo cumque sit lata non obligat. 22. q. 6. §.
 et ante primum supponit in consensu omnium doctorum quod si sit iniusta in se
 1. non solum ex forma procedendi. 1. quod non tenentur unicuique quod sunt et siue
 iudex faueret ex malitia, siue ex parte presumptio. talis semina non obligat
 per se. quod nec lex iniusta obligat, consequens verum, quod per se lex obligat lex
 iniusta quod semina, cui lex plus nocet quod semina.

3. Lex iniusta episcopi non obligat quod neque papa, ante et notum etiam concessum
 consequens. et verum quod non tenentur maiorem potestatem papa ad inferendum iniuriam
 quod episcopi. de ca. n. quod sunt sui juris dicitur in iura quod sub dicitur non
 minus potestatem quod papa. Et certum est quod si papa ferret semina contra innocentem
 de pecunia vel de alia re siue factum esset certa facta siue ex parte presumptio
 talis semina non obligaret.

4. arguitur deducendo ad manifestissima in convenientia 195. n. dicitur quod
 si papa sine ratione cum concederet legem quod christianam loco decimarum solverent
 gloriarentur quod per se factum quod obligaret christianam illa lege, et si faceret
 aliam legem similem isti. in his. n. agit iactura episcopi si faceret contra
 bonam consuetudinem, nec sufficiens dicitur quod papa non fuerit huiusmodi, hoc. n. 8.

log. de facto de quo non deservit, sed quod iuris si fuerit. Ego pro tanto
hinc quod leges iniuste et iniuste non obligant inferiori constituto, quod si
ita est, quod dispensationes iniuste et iniuste non obligant a legibus obligantur.
Semper pape est ad faciendum non ad deservendum, sed hinc non
dispensationes sunt ad deservendum et non ad deservendum. q. non
sunt recipiende.

Item doctor dicit quod in articulis universales
statum factus non est papa dispensare contra statutum co. dignitate
ut in m. c. et in panorm. m. c. sigasti et in ro. m. c.

Et magis ubi facta de colorat. q. In tali casu subditi non
tenuerunt obedire et si tamen ageret contraque positum.

Et oia hinc confirmat quod papa non est dominus factus in bonorum eius, sicut in
alij subditi, dicitur. n. q. oibz p. latis gnati. lu. 22. reges gentium
vos aut non sic, et math. 20. et marc. 10. et. 1. ps. 5. non dominus
in terra, sed forma facti gregis, et pau. 1. cor. 9. sicut vos existimus
non ut ministros dñi et dispensationes bñi. dei. q. non est dispen-
sare pro suo arbitrio, sed solum quod expediat factus.

v. 18. propro facta tali declaratione. Et decreto concilij sui dicitur
quod in 10. q. si papa dispensaret subditi non tenerentur parere tali
dispensationi probatur quod ex. 13. propro. si lex auctoritas
iniusta non obligat subditos ad parandum. q. h. non spectat ad sub-
ditos, hoc iudicare iudicium quod in 10. propro. tñ post hoc con-
cilio declarasset et determinasset non tenerentur subditi parere,
et itaqz sic concilio in determinasset quod dispensatio. cum pueris ad episcopatum
quod in concilio, et prohibeat ne unus in hoc dispensaret, si in concilio
non papa, mitteret puerum propro, non tenentur subditi parere, neqz
illi prestare obedientiam, neqz aliquomodo de hoc ego dubito.

v. 19. propro. Summus pontifex non debet ex force sed gaudere potius
quod faciat aliquid tale deus probatur quod si iustus est et expediat
ut probatur, cum summus pontifex debeat procurare de bono modo
factus. q. debet de hoc gaudere. Item quod in hoc nullo modo
auctoritas ipsa, non. n. prohibet tamen inferiori neqz propter defectum
auctoritatis. quia hinc amplius sed propter naturam rei quod non recipit
dispensationem sine magno malo factus, sicut quod regem eam posse
dispensare in rebus solemnibus neqz in malis rebus sine causa rationabili
nihil derogant auctoritati ipsius sicut neqz auctoritati dñi in q. re,
sicut deum posse facere infirmum aut posse nocere et similia, Item si
concilium retinetur auctoritas dispensandi, et negantur pape, possent
merito cogeri, sed non tenentur faciendum sed ab se et illa dispensatio.

Item hac ratione vitam impediunt & molestias uel p[ro]p[ri]am q[uod] solem m[er]itare odios[um] ne
 dispensatio[n]ib[us] ab ep[iscop]o expressis uel r[ati]onabilib[us] q[ui]busq[ue] eidem s[an]c[t]o s[an]c[t]o papa[m] negare
 se no[n] solum p[ro]p[ri]am, sed et huiusmodi i[n]tentione[m] q[uod] se co[n]tra span[em] Rome[m] s[an]c[t]i
 protestant[em] pontificem i[n] qua[m] u[er]o u[er]um q[uod] uel molestiam i[n] q[uod] eum libere
 p[ro] aliq[ua] m[er]itacione, et debeat p[ro]pter hoc dicere o[mn]i in l[ib]eris sed no[n] o[mn]i
 p[ro]dum, et o[mn]i p[ro]f[un]dum, sed no[n] o[mn]i edificium, et q[uod] certe no[n] e[st] co[n]dam[n]atam tolli
 e[st] scandalum q[uod] male locut[us] de romana curia hac ma[n]u[m] a[n]g[li]ca[m] huiusmodi d[omi]ni
 pensationum nota,

si p[ro]p[ri]a multoq[ue]

sed res d[omi]ni si ita est q[uod] subd[omi]ni no[n] tenent p[ro]ueneri i[n] iusmodi dispensa
 tio[n]ib[us] qua[m] via p[ro]p[ri]a resisti m[er]itacione s[an]c[t]i p[ro]p[ri]a[m] s[an]c[t]i s[an]c[t]i uelle agere
 ad p[ro]ueneri, et s[an]c[t]i

20. p[ro]p[ri]a. no[n] u[er]o m[er]itacione expediat et licet resistere ma[n]d[ati] p[ro]p[ri]a[m] p[ro]p[ri]a[m]
 p[ro]ueneri ad futurum concilium, s[an]c[t]i s[an]c[t]i q[uod] p[ro]ueneri. s[an]c[t]i s[an]c[t]i
 et oban defendere q[uod] licet appellare a papa ad co[n]ciliu[m], sed illi u[er]o
 dixi sum p[ro]ueneri i[n] iusmodi p[ro]p[ri]a[m], sed p[ro]ueneri q[uod] i[n] p[ro]p[ri]a[m] ex
 epi[scopi] sunt q[ui] i[n] iusmodi p[ro]p[ri]a[m] s[an]c[t]i s[an]c[t]i s[an]c[t]i, ad huiusmodi
 sed e[st] exa[m]i[n]e u[er]o u[er]o d[omi]ni ab ip[s]a n[on] p[ro]p[ri]a[m] appellari debere, et rade[m] q[ui]
 c. nemo d[omi]ni nemo iudicabit p[ro]p[ri]a[m] sedem, sophistici q[uod] autem glosae q[ui]
 colligit nemo. i. in nullo alio p[ro]p[ri]a[m] et n[on] s[an]c[t]i. i. a nulla alia p[ro]ueneri rati
 o[n]e de hoc n[on] fuit q[ui], sed q[ui] de hac re sum magis q[ui] n[on] extendere p[ro]
 uationes, certe si in aliquo casu licet appellare ad co[n]ciliu[m] n[on] e[st] q[ui]
 no[n] in o[mn]i casu ubi p[ro]p[ri]a[m] fuit i[n] iusmodi, n[on] e[st] d[omi]ni n[on] e[st] p[ro]ueneri
 et u[er]o s[an]c[t]i uel appellatio a s[an]c[t]o p[ro]p[ri]a[m] ad co[n]ciliu[m] q[uod] e[st] d[omi]ni uel
 huiusmodi si de iure d[omi]ni cum u[er]o p[ro]p[ri]a[m] no[n] distinguat i[n] iusmodi et
 locu[m] q[ui] s[an]c[t]i in aliquo casu q[ui] et i[n] iusmodi locu[m], uel de iure p[ro]p[ri]a[m]
 p[ro]p[ri]a[m] n[on] e[st] de hoc locu[m] ubi hoc p[ro]p[ri]a[m] m[er]itacione ex aliquo co[n]cilio moderno
 uel schismate uel dubio q[uod] e[st] fuit basiliense, neq[ue] aucto[ri]tate[m] glosae s[an]c[t]i p[ro]p[ri]a[m]
 mitam q[ui] alicuius m[er]itacione sine co[n]firmatione p[ro]p[ri]a[m] Dico s[an]c[t]i no[n] e[st] appella
 tum e[st] s[an]c[t]i co[n]ciliu[m] e[st] supra papa[m] q[uod] i[n] iusmodi sed cu[m] s[an]c[t]i s[an]c[t]i
 Pontifex opp[ro]p[ri]a[m] ut u[er]o i[n] iusmodi co[n]cilio ad eum, et u[er]o a s[an]c[t]o p[ro]p[ri]a[m] non
 e[st] appellatio, q[ui] neq[ue] a papa p[ro]p[ri]a[m] q[ui] no[n] debet h[ab]ere m[er]itacione aucto[ri]tate[m] papa in
 sp[er]ualib[us] q[ui] rex in t[er]ra[rum] sed d[omi]ni q[uod] p[ro]p[ri]a[m] h[ab]ere appellare sed h[ab]ere no[n]
 expediat, o[mn]i in l[ib]eris sed no[n] o[mn]i expediam. Supper haec ex p[ro]p[ri]a[m] ex p[ro]p[ri]a[m]
 que in m[er]itacione fuit magna p[ro]ueneri, q[ui] d[omi]ni t[er]ra[rum] appellatio[n]is male
 sonam, et tandem deueniunt in schismata. Et q[uod] hoc e[st] magna occasi
 onib[us] in d[omi]ni p[ro]p[ri]a[m] q[ui] s[an]c[t]i p[ro]p[ri]a[m] timere ne facta citu[m] de
 be[re]t solui in co[n]cilio, n[on] e[st] u[er]o u[er]o co[n]cilio cu[m] magna s[an]c[t]i
 p[ro]p[ri]a[m] s[an]c[t]i s[an]c[t]i q[uod] i[n] iusmodi ubi iam no[n] e[st] co[n]cilio

alias/patol

21. p[ro]p[ri]a. no[n] u[er]o p[ro]p[ri]a[m] uicium p[ro]p[ri]a[m] q[uod] i[n] iusmodi resistere
 et non parere ma[n]d[ati] p[ro]p[ri]a[m] q[uod] i[n] iusmodi co[n]cilio determinatione

Concilij qd' est magna irreuerentia et qd' contemptu summa auctoritate
si cui libet hoc concederet. Ne papa qd' non licet in ordine ad ep'm a cuius
mandato quicunq' resistit non licet propria auctoritate deponere, neq'
q. a papa requiratur. //

22^a propo. facultati declarationis. Et deceto a concilio si mag' pontifex
obediunt mandata possent vel ep'i vel concilium provinciale et
implicare p' nup' mag' abet illos resistere. Summo Pontifici impa-
dicando mandata est, et in ista q. dicit illa defuncta et p' sequa
de dispensatione suscepta qd' p. hoc q. venio q' concilium suu sup
papa non in dicit nota p' rotatio. Sed q' hic p' dicit mag' fm v' dicit q'
opinio ne probat si imp' et ep'm qd' m' fuit animu' venia hanc opo-
monu' fuit q' auctoritate Gregij et alior' mag' assensores auctoritate p' m' b'
fuit et in ordine ad concilium venio ex se hanc semag. Unde ex se
cayeta in corpore qu' in quo tenet sup' dicit papa ad concilium et c. 27
dicit resistendum qd' q' et in faciem p' p' publicu' de la man' dicit
v. q. qd' non vult dare beneficium ecclesie nisi p' pecunia, oio obe-
dientia negada qd' et possessio talium beneficior' h' q' dicitur et sic
vest. verbo papa. d. q. qd' aut' fauendum qd' qd' papa sup' moribus dicitur
desinit, et iam d. 15. dicit q' si papa sine ca' velle abrogare ius po-
situm peccat qd' est, neq' est p' mittendum. Ne p. non est obedien-
dam in malis, neq' temere sistendum p' honesta reprehensio. Unde
si nullu' tunc hanc concilium p' dicitur p' dicitur p' dicitur p' dicitur
non est p' mittendum sed resistendum, et hoc qd' in dicitur in
hic et ista si de destructione constat p' resisti ex dicitur doctoris
q' ubi mandata vel facta pontifici sunt in destructione ecclesie p' dicitur
tunc executio mandatorum, sed iam constat ex determinatione concilij q'
sup' modo dispensationes sunt in dicitur tunc dicitur q' p' dicitur q'
benignitate dicitur ep' nup' resistere illi, et 2° argo qd' non
vi repellere h' dicitur, sed summo Pont. in factu' in mandatis istis
et dispensationibus. q. ut videri dicit cayeta. oia ista licet non p' dicitur
sui iudex papa, neq' auctoritate sed p' modum defensionis, vultur. n. q'
sus ad resistendum infertur. Ex quo sequi q' non solum h' non p' dicitur, sed
et facto, et ut opus est resistere et impedire cum executio illorum
mag' p' dicitur executores et impedire talium executores utam
dicitur semper quato moderamine auctoritate p' dicitur, sed solum allegat qd'
infertur. // Executi' dicitur qd' tyrannus est dicitur q' summo Pont.
lex facit maiorem auctoritate ad gubernandum ecclesiam q' rex ad gubernan-
dam ciuitates et imperia, et si rex faciat graues iniurias p' dicitur
resistere non solum in verbis sed facto, q' papa qd' non est maior ca-
de mo' q' de alio. //

23. Propo. si p. injustas dispensationes uel p. alia mandata insolentia
 p. aduersum imperium ecclesie possit convocari et congregari concilium et contra
 eum vobis ad ei resistendum et obuiandum eius insolentia. hoc expresse
 Syluester Verbo papa. d. q. uel. d. si papa superioribus destitueret ecclesiam
 si convocari concilium contra ipsum vobis, et hoc ei expresse tenet Car. turrecre-
 mata apud v. h. m. pontificis auctoritate l. 3. c. 10. ubi loquitur de vtilitate
 aliorum celebrationis inq. conciliorum vtiq. grad. referenda? exorbitantia eor-
 dam inferiorum pontificum, et hac deca. congregati legi concilium Episcopa-
 lis Nomen p. imperatoris contra Jo. papam. 22. q. Venator et Lubus et m.
 corrigens erat, qd. laudat turrecremata, et ei confirmat omnia q. sup. dicta
 terminare q. in rebus pontifex no. debet neq. possit ad tentandum contra
 prius decreta.

24. Propo. in oib. sup. dictis cauendum est max. a duob. p. p. ut
 q. tum fieri possit fuerit illibata auctoritate et respectu et reuerentia
 q. debet summo pontifici q. eius obsequio uel contumelia versus in
 de iumentu. ecclesie ut fiat in summo honore a sumis principibus q. si
 semel inaperit q. m. eius auctoritate tota ecclesia laboraret schismatis
 unde si in concilio uel decreto faciendum est oppositum usq. modes
 sine loquitur de auctoritate supra papa sub hac forma.

Quis hactenus summi pontificis moti a probabilitate uel appetitibus causis
 dispensauerit ut alijs placere beneficia possit obtinere uel ut alijs
 regressu fiat ad aliqd. beneficium uiuente adhuc legitimo possessore, tñ
 q. hoc usq. expressa cooptum q. versus in de iumentum ecclesie prohibem
 ne possit cu. aliquo qualuq. ca. occasio uel merito sup. hoc dispensare
 et sic eas factu fuerit totu. sui iuramentum p. qua. q. m. sanctione no. fore
 d. inq. aliqd. de sua dignitate derogare q. h. q. p. b. t. m. aliquo pacto limi-
 tare, sed declaramus hoc esse nullu. ad p. iam et recta gubernatio?
 ecclesie, ne posthac alijs summos pontificis sua auctoritate abuset.

Hac forma uel alia meliori possit poni ad remedium ecclesie f. m.

2m. qd. max. cauendi debet in hac re est scandalum. q. m. in ipso decreto fa-
 ciendo ne forte summi pontifex indignus de hoc et repugnans ne hoc
 disp. certat. turbet concilium et impo. deat alia comoda q. a concilio fieri
 possent et adu. dat. concilium in f. h. ma, hoc q. multa nota sunt
 pro oib. istis deficiatibus de p. t. a. papa. n. f. m. i. c. l. d. m. j.

2. In q. de testamentis q. d. possit facere concilium aut legem in dei preteritum plerum
papa, et ita peccatum papa idemq. fecit cum aliis sequi dispensatione contra illud
manente ea q. sunt statuerunt et non dispensandi, ac si eis statutum concilij
n. testamentum est necesse ut possit, sic dispensatio in tali peccato in magis
ecclesie nocentia, nam tunc non solum peccatum fieri sed debet fieri et est malum
q. non fit, et sic est malum dispensare contra illud in eis factis a concilio
in a. q. a. et sic dispensatio a concilio sua a papa est malum dispensare
et sic est malum dispensatio a concilio sua a papa est malum dispensatio.
2. nec video quare non possit fieri q. de facto irritant dispensatio in magis
tata si de nobis leges humanas irritant non tenent donationes aut pen-
siones vel commutationes bonorum ecclesie quas papa faceret, imo enim
de irritate, nec illi q. de facto irritant amittuntur. / cumq. papa
non videtur magis spiritualium q. temporalium, quod decretum irritant erga
dispensatio q. cedunt in tunc aut magis damna ecclesie q. cedunt donationi
et sic est non videtur nullam ipsam dispensationem. / et q. si dispen-
satio versaret in detrimentum ecclesie magis aut notabile iam non dicitur
dispensa? sed dissipatio in. 2. cor. 10. c. de epistola magis q. d. d. d. d.
aut qua dedit nobis dicit in dispensatione non videtur, imo vix
si nequit dispensari sine magno ecclesie detrimento iam peccat contra
ius diuina et ita dispensatio, que irritat eam dispensatio. //
2. Verum ergo dicitur de non alienatione bonorum ecclesie sunt iam antea ut sepe dicitur
malis q. concilia dicitur pontificis et dicitur iam recepte et sic
usu et sic dicitur obtinuerunt in, q. de facto a principio q. de facto
clamabat a summi pontificibus dicitur contra illud. / et sic
summi pontificibus resistebat dum contra agentem dicitur dicitur
tunc a more pontificis si peccat ecclesia dicitur sibi resistit
et sic. / deo postea summi pontifices hoc videtur affirmaverunt a talibus
donationibus, si fore fecerunt in his aliis statutis irritantibus dispensationem
/ q. de facto voluntibus dispensare in illis cum tanto ecclesie damno in
principio fore resistere sequitur postea hoc videtur affirmaverunt
a tali dispensatione. et sic est illa dicitur fore illa dicitur
sicut sic q. iam nullus attentaret pontifex in illis dispensare, sicut
nec iam tenent donationibus ecclesie estonibus illi leges transgessit
in leges diuinas deo et ab eis in dispensatione. / in q. de facto
sicut et pontificibus adeo boni existit ut possent sic dispensare da eis ad id
ca legittima, q. de facto non dispensationem dum non est, et ita ex vna dicitur
satio? aut paucis bene factis non sequuntur plures et ita, non q. de facto
necesse q. si semel aut raro ex legitime casus dispensationem passim eston
ca dicitur dispensationem, et sic ita nunquam lex est diuina sic
semper dicitur in dispensatione vellex deo q. de facto //

certi quod quod dum eorum Pontificum sui auroptimi dicitur fieri aliquid
 dispensationes solum licite in illis, et non frequentes recipiunt, et si
 post factas suas leges sui in aliis personis redirent secula illa aurea, et si
 dispensare cum iam cessaret mediam in eo, sed nondum in plenitudine rationis
 quod non his legibus malis est cesset in particulari non cessat in eo, imo contra
 fuerit iniqua dispensationes, et certum est tollere in tota de legibus
 humanis est damnatum in tota et cum absque legibus humanis nequeant
 usui diuini, quod est passim in omnibus dispensare cum omnibus quod magis
 non disparat ab eis hoc ab eis potest tollere leges et personae expedire quod non
 eunt tollere leges humanas sed pauciores, in quibus pauciores integre
 vel necesse nisi raro sunt graues cum dispensatione, hoc magis expedire
 magis quod est in numero et nulli nisi a valle paucis dispensat, ut in
 domo dejesanij. //

2. non valet arguere si papa ab te vultis et ventis facere hoc tenetis factum
 est ipse male faciat expectet quod standum est illi, potest aut non resistere
 imo si non resistit quod factum est in noxium magis tunc resistendum quod
 aut est particulari hoc potest danti sua in deum motu filios aut famulas
 et illi est resistendum per tempus ipsas, et hoc creditur non verum quod
 humana velle utique irritans fecit, si vero ab te et in omni causa in aliis
 sa. quod a summo Pontifice cum sit super maiestatem eius conditio totius iuris humani
 nec tamen sequi sibi dispensare in hac lege et illa aut tollere hanc et illa quod
 possit in omnibus dispensare aut omnes tollere, cum videtur quod negat diuinam
 manere auctoritatem absque omnibus legibus humanis. //

V. S. No. opas. 19. c. 4. Tenet quod papa facere aliquid contra aptum ut dispensare
 cum bigamo, et in pena qua como res aptorum statuerunt quod sita formi cano. //

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a collection or inventory. The handwriting is dense and somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink.

Handwritten text in a cursive script, continuing from the top section. The text is written in a dark ink on aged, yellowish paper. It appears to be a list or a series of entries, possibly related to a collection or inventory. The handwriting is dense and somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the fading of the ink.

26